

DEN STORE FORTÆLLING

Bodil Olesen
sognepræst og
formand for
Ungdomsbyens
kirkeudvalg

- røde på hvid baggrund - og uden ansigter eller tidstypiske detaljer. Nogle af billederne kan man se i netudgaven på www.undervisning.folkekirken.dk.

Figureerne er ikke individer med ansigtsudtryk og karaktertræk, men får deres betydning i samspillet med de andre figurer. Det er situationen og relationen, der giver fortællingen dens dynamik.

Den bibelske fortælling gengives hele vejen rundt på kirkens mure i en serie af billeder, der som nævnt begynder med skabelsen og andre gammeltestamentlige fortællinger, fortsætter med Jesu liv, pinseunderet, Paulus, evangelisterne og fortsætter op i tiden efter Det Ny Testamente med billeder af kirkefædre som Luther, Grundtvig og Kierkegaard.

Det cirkelformede kirkerum understreger fortællingens bevægelse: det begynder højt oppe hvor lyset kommer fra - og bevæger sig gennem Jesu liv (over alteret kommer lyset atter ind gennem glasmosaikken og ovenover er Betlehemsstjernen) og ender ved det enkelte menneskes møde med den bibelske fortælling ved døbefonten. Her kommer lyset ind gennem et vindue næsten i gulvhøjde - og så kan fortællingen bæres med ud gennem døren og få nyt liv udenfor kirkerummet i den verden, der er vores nutid.

I Ungdomsbyens kirke fortælles den store sammenhængende historie om Gud og mennesker på en overskuelig måde. Man står bogstavelig talt midt i fortællingen og ser med egne øjne, at alle de mange forskellige fortællinger er bundet sammen i eet forløb. Det er en styrke i en tid, hvor det opsplittede og fragmentariske ofte dominerer.

De fleste, der ser billederne - genkender straks nogle af dem: der er Maria og Josef med det lille Jesusbarn; der er den barmhjertige samaritaner og der er Moses i sivkurven o.s.v. Øvelsen i "Den store fortælling" er på een gang at fastholde den store sammenhæng og samtidig lade den enkelte fortælling få sit eget liv, så den bliver nærværende også i en nutidig og aktuel form.

Som godt udgangspunkt for konfirmanders/elevs egen beskæftigelse med Den Store Fortælling kan læses udvalgte tekster fra Bibelen med de temaer, der kan anslås. Udover bibeltekster kan der - men skal der ikke nødvendigvis - arbejdes med udvalgte tekster, noveller, digte og lignende. Erfaringen viser, at det letter arbejdet for både elev og underviser, hvis udvalget af temaer begrænses til fire - fem stykker. De temaer, som er blevet anvendt, omhandler helt basale temaer, som anslår problematikker, de fleste vil være bekendte med (glæde/sorg, magt/afmagt, accept/afvisning/ tro/ mistro, fristelse).

Eleverne får til opgave at finde temaerne anslået i aviser og blade, i reklamer, i film, alle de steder, hvor de kan findes og genkendes under en eller anden form. Det indsamlede materiale sættes op på en opslags-tavle i klassen ordnet efter temaer. Det er nu hver enkelt gruppes opgave at fortælle, hvorfor den har valgt netop de udklip og hvordan de forbindes med temaet. Dette forarbejde tvinger dem ind på overvejelser over de valgte problemstillinger for forbindelse med hverdagen, uanset, om de senere i forløbet vælger at arbejde med det valgte bibelske motiv ud fra en historisk eller nutidig synsvinkel.

I Ungdomsbyens kirkeudvalg har der gennem de senere år været arbejdet med projektet "Den Store Fortælling". Projektet er et skole-kirkeprojekt, som sigter på at inddrage såvel dansklæreren som kristendoms-læreren - og eventuelt andre faglærere i arbejdet.

Udgangspunktet har i første omgang været den smukke og særprægede kirke, som på grund af sin udsmykning og form var ideel til netop et fortælleprojekt.

Kirken er en snegleformet rundkirke og øverst oppe vælder lyset ind af et stort vindue.

Det første billede viser Guds finger, der skaber alt levende på jorden: måne, sol og stjerner, planter, dyr og mennesker. Blandt dyrene findes også dinosaurerne, selvom de ikke er med i Bibelens skabelsesberetninger. Det er kunstneren Edvard Jensens egen kommentar: at med til det skabte hører både menneskets forstand og fornuft og fantasi, og således begynder fortællingen om Gud og mennesker med at pege på mennesket som skabt i Guds billede til at være medfortolker og medfortæller.

Kalkmalerierne udmærker sig ved at være helt enkle - som stregtegninger

Herefter får eleverne mulighed for at kigge på billeder fra Bibelen, hvor temaerne genkendes. Det er en god ide at have forskellige udgaver af Bibler, gerne illustrerede, liggende til gennemsyn. Der bliver også brug for dem, når der er udvalgt et bestemt billede eller en bestemt episode, som skal sættes ind i en sammenhæng. Der bør opfordres til læsning både af det foregående og det følgende med henblik på en placering af fortællingen i det rigtige univers.

Ved selve arbejdet med at skabe en fortælling, hvor Bibelens tekster mødes med dagligdagen, kan den journalistiske metode, som i sin korthed går ud på følgende med fordel bruges:

1. Vælg tema

(Først er man **Dagdriver**, der går rundt og skriver sine iagttagelser ned. Dette er **indsamlingsfasen**)

2. Organiser

(Noterne checkes, finde ud af hvor **historien** er, den historie, der kan rydde forsiden)

3. Skriv

(Skriv alle indfald ned. Ikke læse, ikke rette).

4. Revider

(**Detektiven** søger efter manglende oplysninger).

5. Rediger

Det er vigtigt at eleven får sporet sig ind på fortællingens fokus. Overvejer, hvad det er, han vil fortælle og hvordan han vil gøre det. Dagdriveriet er forbi, når fokus og indfaldsvinkel er valgt. Så skal der arbejdes konkret med en fremstilling. Denne kan antage mange forskellige former. Hovedsagen er, at eleven får

valgt en fremstillingsmetode, som bedst muligt illustrerer pointen i fortællingen - og en metode, som den enkelte eller gruppen har lettest ved at overskue og gennemføre. Valg af fremstillingsmetode kan underviseren være behjælpelig med, hvis han kender eleverne tilstrækkelig godt. Det kræver ikke en hel serie billeder på væggen i kirken at arbejde på denne måde med Fortælling. Selv i en sparsomt udsmykket kirke kan der oftest findes billeder at arbejde med, måske en altertavl, måske en due over døbefonten, måske et krucifix. Måske er prædikestolen udsåret med evangelistsymboler. Det gælder blot om at bruge øjne og fantasi og finde et billede at arbejde med, udspørge, få til at fortælle. Erfaringen fra Ungdomsbyen viser, at

eleverne bliver overraskede over, at Bibelens fortællinger indeholder problemstillinger, som er lige så aktuelle nu, som de var dengang de gamle fortællinger blev til. Måske er de blevet iklædt en ny dragt, et nyt sprog, har fået andre billeder. men temaerne (glæde/sorg, magt/afmagt, fristelse, tro/mistro, accept/afvisning og mange andre), får en ny betydning, når der lukkes op for fortællingens univers.

Projektet er nøjere beskrevet i Religionspædagogisk Forlags nye konfirmandmateriale, som er udkommet i denne sommer.

Kromutter Abelone (Ida Andersen) og kropigen Liv (Heidi Jensen). Fra live-rollespillet